Wederkerigheid, een kosmisch principe en wet

9 oktober 1970
lezing 185

“Gegroet vrienden. Zegen en liefde voor ieder van jullie.

Het onderwerp van de lezing van vanavond is wederkerigheid. Ik wil dit onderwerp in drieën delen: 1.Wederkerigheid als een kosmisch principe en wet 2.Hoe die wet zich in het leven van de mensen openbaart 3.De aard en oorsprong van de factoren die de wet van wederkerigheid verstoren.

Wederkerigheid is een kosmische en spirituele wet: zonder wederkerigheid kan geen schepping plaatsvinden. Wederkerigheid betekent dat twee wezens of aspecten, die lijken te verschillen, zich naar elkaar toe bewegen met als doel één te worden en een allesomvattend geheel te vormen. Zij openen zich voor elkaar, ze werken samen en beïnvloeden elkaar om zo tot een nieuwe goddelijke manifestatie te komen. Nieuwe vormen van zelfexpressie kunnen alleen dan in het leven geroepen worden als het zelf samensmelt met iets wat uitstijgt boven dat zelf. Wederkerigheid is de beweging die de kloof tussen dualiteit en eenheid overbrugt. Daar waar afgescheidenheid bestaat moet wederkerigheid in het leven geroepen worden om dit op te heffen.

Niets kan geschapen worden als er geen wederkerigheid bestaat, of dat nu een nieuw melkwegstelsel is, een kunstwerk of een goede relatie tussen mensen. Dit geldt zelfs voor het scheppen van het eenvoudigste voorwerp. Allereerst moet het idee zich in de geest vormen. Zonder creatieve inspiratie en verbeelding, waarmee de geest boven zijn vroegere bewustzijn uitstijgt over al hetgeen wat al bestaat, kan zelfs

geen plan gemaakt worden. Dit creatieve aspect moet dan samenwerken met het tweede aspect van wederkerigheid: *de uitvoering*. Dit impliceert werk, moeite, doorzettingsvermogen, zelfdiscipline. Creatief denken en inspiratie, het eerste aspect, kan nooit tot schepping leiden tenzij het tweede erbij komt om de onderneming te dragen.
Zonder uitzondering is dit op alles van toepassing. Het doet er weinig toe of je nu een voorwerp maakt, een symfonie componeert, een meesterlijk schilderij schildert, een roman schrijft, een maaltijd kookt, naar nieuwe wetenschappelijke ontdekkingen zoekt, zieken geneest, een situatie van *wederzijdse liefde* schept, je op een pad van zelfverwezenlijking ontwikkelt; het slaat op iedere onderneming, op elk succesvol voltooien, op iedere betekenisvolle zelfexpressie. Er moet een synthese zijn van enerzijds creativiteit, verbeelding en ideeën en anderzijds de uitvoering ervan. Hoewel ze wezensvreemd aan elkaar lijken te zijn.

Creativiteit is een vrij stromende, spontane manifestatie. Het uitvoeren is een handeling die tot stand komt door middel van de egowil. Het is mechanischer en bewerkelijker en vereist doorzettingsvermogen en moeite. Het heeft totaal andere kenmerken dan de spontane, moeiteloze vloed van creatieve ideeën.

Mensen zijn om twee redenen niet creatief: of ze zijn niet bereid zich de noodzakelijke zelfdiscipline op te leggen om hun creatieve ideeën uit te voeren, of ze zijn emotioneel en spiritueel te afgesloten om hun persoonlijke creatieve kanalen te openen. In het eerste geval weigeren ze kinderachtig om geconfronteerd te worden met moeilijkheden, met vallen en opstaan. In het tweede geval ontbreekt het hen aan inspiratie. Deze beide onevenwichtige houdingen komen geleidelijk in balans als mensen *groeien op hun pad en* hun innerlijke conflicten gaan oplossen, en uitgroeien tot gezonde, evenwichtige mensen. De gezonde evenwichtige mens vindt altijd zijn persoonlijke creatieve uitlaatklep, die diepe bevrediging geeft.

Onevenwichtigheid van de twee aspecten van creativiteit valt vooral op op het vlak van de menselijke relaties. De aanmerkelijke creatieve, spontane en moeiteloze beweging, die twee mensen naar elkaar doet toetrekken en van elkaar doet houden, komt regelmatig voor. Toch houdt dat zelden stand en daar zijn allerlei verklaringen voor te geven: de ‘moeite’ om innerlijke problemen uit te werken wordt meestal

verwaarloosd en het kinderlijke idee, dat het zelf niet in staat is de loop van de relatie te bepalen, krijgt de overhand. De relatie wordt gewoonlijk gezien als iets op zichzelf staands, dat gunstig of ongunstig kan aflopen. Maar dit zullen we verder bespreken in het volgende deel van onze lezing.

Het hele universum bestaat uit de harmonieuze wisselwerking van moeiteloze creatieve fantasie en de uitvoering ervan. Dit laatste vereist altijd werk, investering, verbintenis, zelfdiscipline. Deze brug van wederkerigheid is een zeer belangrijk aspect. Wederkerigheid is niet hetzelfde als éénwording en éénwording is het tegenovergestelde van dualisme. Het verschil tussen het principe van éénwording en het principe van wederkerigheid is dat dit laatste tot éénwording leidt, er de beweging naar toe is. Het is nog niet de éénwording zelf.

Om wederkerigheid te laten gebeuren moet er een uitreiken zijn naar de andere houding, aspect of persoon. Met andere woorden, twee bewegingen die uitreiken, moeten naar elkaar toestromen in een harmonieuze wisselwerking van geven en nemen, van wederzijdse samenwerking, van een zich positief openstellen voor elkaar. Twee 'ja' stromingen - die beide een uiting zijn van een positieve bedoeling - moeten zich naar elkaar toe bewegen. Het *vermogen om* plezier toe te laten, te verdragen en vol te houden, kan slechts langzaam aan geleerd worden. (Het is een van de moeilijkste dingen om te bereiken). Dit vermogen is geheel afhankelijk van de mate waarin iemand spiritueel en emotioneel heel is. Vandaar dat wederkerigheid afhangt van iemands vermogen om 'ja' te zeggen wanneer hem een 'ja' geboden wordt.

Dit brengt ons bij het tweede deel van deze lezing.

Hoe past het principe van wederkerigheid op de huidige staat van ontwikkeling van de mensheid? Er zijn drie gradaties. De mens die nog weinig ontwikkeld is en erg veel angst en misvattingen kent, is nog tot zeer weinig expansie in staat. Aangezien expansie en wederkerigheid van elkaar afhankelijk zijn, is wederkerigheid niet mogelijk in de mate waarin expansie ontkend wordt. Zoals je weet, zijn alle mensen bang zich tot op zekere hoogte te openen. Misschien vermoed je niet dat er een dergelijke angst in jou bestaat. Of als je die angst wel vermoedt, heb je hem weggeredeneerd omdat je je er te zeer voor schaamt. Je vreest misschien dat er wel iets heel erg verkeerds met je aan de hand is, iets wat geen enkel ander waardevol mens heeft. Daarom mag

niemand zo iets over je denken. Maar als je doorgaat met je proceswerk, leer je het volledig toegeven en accepteren en begrijp je dat jouw probleem universeel is en kun je je angst om je te openen en ruimer te worden onder ogen zien. Soms ben je je misschien heel bewust van deze angst en kun je zien hoe je je energie, je gevoelens en je levenskrachten tegenhoudt, omdat je gelooft dat je veiliger bent met controle. In de mate waarin je dit doet, heb je onvermijdelijk problemen met wederkerigheid. Mensen, *die het* minst ontwikkeld zijn en het meest vervreemd van de waarheid in zichzelf, zijn nog niet klaar voor een of andere vorm van verruiming en dus ook niet voor *wederkerigheid. Dit* betekent niet dat het verlangen ernaar er niet is. Het verlangen is er altijd. Toch slagen sommige wezens er soms *incarnaties lang* in het verlangen naar groei en wederkerigheid de kop in te drukken zonder bewust te worden hoeveel er in hun leven ontbreekt. Zij stellen zich tevreden met de pseudo-zekerheid van afzondering en alleen zijn, want dat lijkt minder bedreiging op te leveren.

Wanneer de ontwikkeling verder gaat, wordt het verlangen sterker en bewuster. Er bestaan vele maten en vele alternatieven - ik simplificeer het wat omwille van de helderheid. mensen in het tweede stadium *die bereid zijn* zich te openen, zijn nog bang als zich een mogelijkheid tot *werkelijke wederkerigheid voordoet.* De enige manier waarop door iemand in dit stadium gelukzaligheid en plezier van verruiming en eenheid ervaren kan worden, is in een fantasiesituatie. Dit leidt tot een zeer algemene, vaak voorkomende schommeling van ervaringen: die mens is of alleen, waarbij het verlangen heel acuut is in tegenstelling tot de vorige situatie. Wanneer het bewustzijn ten aanzien van deze processen nog vaag is, is die mens ervan overtuigd dat dit sterke verlangen betekent dat hij klaar is voor wederkerigheid: in zijn *fantasieën is* de ervaring immers zo prachtig. Dat dat in de werkelijkheid niet zo is, schrijft hij dan toe aan gebrek aan geluk om de juiste partner te ontmoeten met wie hij zijn fantasiewereld zou kunnen verwezenlijken. Als er dan tenslotte een partner opdaagt, is de angst echter nog volop aanwezig. De zielsbewegingen trekken zich terug en de fantasie kan niet verwezenlijkt worden. Dat wordt gewoonlijk weggeredeneerd door allerlei uiterlijke factoren die zelfs waar kunnen zijn. De partner kan in werkelijkheid teveel belemmeringen hebben om de droom te verwezenlijken. Maar wijst juist dit feit er niet op, dat er een diepere oorzaak in iemands psyche aan het werk moet zijn, die er voor zorgt dat je juist die partner aantrekt bij wie je terughoudendheid

terecht lijkt? Want het diepere zelf weet altijd wat de positie is die de persoon in kwestie inneemt. Wanneer *de* bereidheid nog ontbreekt om de werkelijk diepere kwesties onder ogen te zien, zijn dergelijke uitvluchten en excuses hard nodig voor het behoud van het ego. Mislukkingen in de relatie wijzen er echter altijd op dat het zelf nog niet klaar is om werkelijke wederkerigheid in praktijk te brengen.
Veel mensen gaan steeds maar weer afwisselend door perioden van eenzaamheid en intens verlangen, afgewisseld met tijdelijke vervulling van zodanige aard dat uiterlijke of innerlijke belemmeringen volledige wederkerigheid voorkómen. De teleurstellingen die daaruit voortkomen geven misschien nog meer rechtvaardiging voor de onbewuste angst en het onbewust besluit zich niet meer te openen en zich door de levensstroom te laten dragen. Voor mensen die in dit stadium gevangen zitten is de pijn en verwarring vaak zeer groot. Maar deze pijn en verwarring zullen uiteindelijk leiden tot een zich er toe verbinden om meer aan zichzelf te werken en tot een volledige inzet om de innerlijke bron van deze schommeling te vinden.

De betekenis van deze toestand wordt maar zelden begrepen. De pijn en verwarring zijn er omdat de werkelijke betekenis van de schommelingen niet is herkend. Als een mens in zijn groei gaat zien, dat de perioden van alleen zijn hem of haar een gelegenheid bieden zich op een betrekkelijke veilige manier te openen en – zelfs al is het maar gedeeltelijk – een vorm van vervulling te ervaren zonder dat de nodige risico's genomen hoeven worden, heeft hij/zij inderdaad een wezenlijke stap naar zelfverwerkelijking gezet. Hetzelfde geldt wanneer hij of zij de moeilijkheden die ten tijde van een relatie opduiken, herkent in hun ware, diepere betekenis. De afwisselende perioden van alleen zijn en samen zijn hebben hun eigen ingebouwde veiligheidskleppen; ze beschermen het zelf in zijn toestand van afzondering en tegelijkertijd zijn ze een steun pogingen naar buiten te ondernemen – in de mate waarin er bereidheid is om uit de afgescheidenheid te komen.

Maar ergens komt elk individu op de weg van zijn persoonlijke ontwikkeling tot volledige herkenning van de betekenis van deze pijnlijke afwisseling en dat leidt dan tot een bereidheid om zich te openen voor wederkerigheid en vervulling, voor wisselwerking en expansie, voor samenwerking en positief plezier. Dit betekent altijd dat men het negatief plezier en de pseudo-veiligheid moet laten varen. De ziel is dan gereed om te leren en te oefenen om wederkerigheid, liefde

en plezier te riskeren en ermee te experimenteren en veilig in een toestand van openheid te functioneren.

In het derde stadium zijn die mensen die goed in staat zijn om een feitelijke wederkerigheid vol te houden, en dat niet alleen in verlangen, in fantasie of in een situatie waarin het voorgewend wordt. Onnodig te zeggen dat niet alle vaste relaties op aarde in echte wederkerigheid zijn. In feite zijn dat er maar zeer weinig. De meeste relaties zijn vanuit andere veronderstellingen ontstaan; of het oorspronkelijke motief van wederkerigheid was er aanvankelijk wel maar werd losgelaten omdat het niet op te brengen was.

Dit zijn in principe de drie stadia waar de mensheid met betrekking tot wederzijdsheid doorheen gaat. Zij kunnen natuurlijk niet precies gedifferentieerd worden. Vaak overlappen ze elkaar, fluctueren ze en veranderen steeds; er zijn veel gradaties en ze gelden voor verschillende niveaus van de persoonlijkheid. Wat waar lijkt op het ene niveau van een persoon hoeft niet te gelden op een ander niveau.

We zijn nu aan het derde en misschien het belangrijkste deel van deze lezing gekomen. Wat zijn de obstakels die wederkerigheid tussen twee mensen verhinderen ? Gewoonlijk wordt het verklaard – en gedeeltelijk is dat juist – door de problemen van mensen. Toch zegt dit niet genoeg. Ik wil proberen om dit onderwerp wat nauwkeuriger toe te lichten en dat is zoals jullie begrijpen een vervolg op de laatste lezing. [1]

Wederkerigheid kan alleen bestaan in die mate dat mensen zich bewust zijn van en in contact zijn met hun tot dan toe verborgen destructieve kant. Omgekeerd: er is een kloof tussen het bewustzijn dat naar goedheid, liefde en fatsoen streeft en het onbewuste dat nog steeds uit is op destructiviteit. Er kan dan geen wederkerigheid zijn. Ik leg er de nadruk op dat het niet plaatsvinden van wederkerigheid er *niet* is omdat er negatieve aspecten in mensen zijn, *maar omdat er niet genoeg bewustzijn over is.* Dit is een zeer belangrijk onderscheid. Gewoonlijk benaderen de mensen het juist omgekeerd. Zij geloven dat je eerst het aanwezige kwaad moet uitroeien omdat ze anders geluk dat uit wederkerigheid voortkomt niet verdienen. Het bestaande kwaad is zo angstaanjagend dat zij het niet kunnen erkennen zodat de kloof tussen het bewuste waarnemen van zichzelf en het onbewuste ontkennen in de

[1] Lezing 184 ‘De betekenis van het kwaad en de transcendentie ervan’ (Noot vertaler)

loop van het leven steeds breder wordt.

Als je vervreemd bent van je onbewuste moet je dat waarvan je het bestaan diep in jezelf vermoedt, wel uitleven. Je reageert dat af op de ander en raakt daarmee het onbewuste van de ander wat eveneens verborgen is. Als deze sleutel niet wordt begrepen en toegepast moeten relaties wel mislukken of onbevredigend zijn. Wederkerigheid in de ware zin kan dan niet tot ontwikkeling komen. Daarom is het van cruciaal belang dat je steeds méér contact maakt met de onbewuste destructieve aspecten van je wezen. Toen we dit pad begonnen was precies dit het doel dat we voor ogen hadden. Wat is het toch moeilijk voor mensen om de kloof tussen het bewuste goede en het onbewuste kwade te overbruggen. Hoeveel moeite doet iedereen - en hoe velen komen er niet in de verleiding dit doel helemaal los te laten, omdat het te pijnlijk en te moeilijk lijkt om aspecten van het zelf te accepteren die vroeger onaanvaardbaar leken. Maar zonder dat kan het leven niet echt geleefd worden.

De scheiding tussen je bewuste zelf en je ware zelf (waartoe ook de onbewuste aspecten horen), moet je steeds als een scheiding tussen jou en anderen ervaren, tenzij je je volledig bewust bent van het voorafgaande. Bewustwording van je ware zelf is het begin van het dichten van deze kloof want bewustzijn maakt de kloof smaller. Bewustzijn leidt uiteindelijk tot acceptatie van alles wat je voorheen ontkende. Als er geen wederkerigheid bestaat tussen jou en alle delen van jezelf omdat je normen, je eisen en verwachtingen van jezelf niet reëel zijn, is het absoluut ondenkbaar dat er ooit wederkerigheid tussen jou en anderen kan bestaan.

Wederkerigheid tussen jou en jezelf is afwezig wanneer je het kwaad in je afwijst. Door het kwade niet te willen zien, negeer en ontken je de vitale, in oorsprong creatieve energie die in alle kwaad besloten ligt. Deze energie moet beschikbaar komen om een heel mens te worden. Zoals ik in de laatste lezing zei, kan energie alleen getransformeerd worden als je je bewust bent van de vervorming. Hoe kun je deze energie weer in zijn oorspronkelijke staat terugbrengen als je de huidige verschijningsvorm (het kwaad) verwerpt? Daarom blijf je gespleten in jezelf. En als je daar geen bewustzijn over hebt, spiegelt die gespletenheid zich in je relaties - of in het ontbreken daarvan. Hoe duivels en onaanvaardbaar bepaalde trekken in jou ook mogen zijn, hoe ongewenst en destructief, toch is de energie en substantie ervan een

levenskracht waar je niet buiten kan om volledig te functioneren. Alleen als een ‘heel’ mens kun je genot verdragen; alleen als je volledig bewust bent, kun je heel zijn en alleen dan kun je de beweging die tot verruiming leidt, vrijmaken en vrij zijn om het universum van een ander wezen binnen te gaan, terwijl je toch open blijft om de uitstromende energie en zielsbewegingen van de ander te ontvangen.

Het niet in harmonie zijn met jezelf kan geen eenheid met anderen brengen. Het is dwaas dit te verwachten. Je hoeft echter niet te wachten tot je eerst totaal één geworden bent. Maar als je je huidige relaties neemt als maatstaf hoe het met je innerlijke gespletenheid staat, hoe het met je bereidheid is om negativiteit in jezelf te accepteren, dan zal een grotere zelfacceptatie in je groeien. Je vermogen tot wederkerigheid zal in gelijke mate groeien. Daarom zullen je relaties beter worden en een veel diepere betekenis krijgen. Acceptatie van alles wat je vroeger verwierp en waar je je dus niet bewust van wilde worden zal onmiddellijk een grotere acceptatie van en begrip voor anderen waar je mee te maken hebt tot stand brengen. Wederkerigheid wordt dan mogelijk.

Andersom, als je het negatieve in jezelf niet kunt accepteren, als je eigenlijk zegt: “Ik moet eerst volmaakt zijn voordat ik liefde, vertrouwen en achting kan accepteren”, heb je ook een dergelijke houding naar ieder ander mens. Als je je langzaam realiseert dat hij of zij verre van volmaakt is, doe je met de ander wat je voortdurend met jezelf doet; het enige verschil is dat je er voor jezelf meestal in slaagt niet te weten wat je met jezelf doet. En dat is jammer. Je ziet zelfs niet wat je met die ander doet. Er zijn altijd voor de handliggende verklaringen die maken dat je de onaangename werkelijkheid van jezelf en van anderen ontkent en dit veroorzaakt een kloof in je die wederkerigheid en geluk onmogelijk maken.

Jullie allemaal kunnen wat ik hier zeg, gebruiken als een directe, praktische sleutel in je persoonlijk werk. Je kunt naar al je relaties kijken - in je familie, je partners, je kennissen, je vrienden en je collega's; kijk nauwgezet naar die relaties als je iets dwars zit. In hoeverre sta je echt open voor de werkelijkheid van de ander? Als je deze vraag eerlijk beantwoordt en kunt zien dat je niet open bent, dan kun je deze sleutel voor jezelf gebruiken. Natuurlijk kun je dit inzicht gemakkelijk uit de weg gaan omdat je je altijd druk bezig kunt houden met verklaringen, verdedigingen, rationalisaties en zelfs met

zelfbeschuldiging die gemakkelijk verward kan worden met zelfacceptatie, maar daar net zo ver vandaan staat als de openlijke ontkenning. Natuurlijk weet je verstandelijk dat jij en anderen verre van volmaakt zijn en dat wil je maar al te graag accepteren. Maar doe je dat diep van binnen echt? Op diepere emotionele niveaus zul je zien dat in veel gevallen je bereidheid daartoe erg klein is. Je reacties bewijzen het tegendeel van wat je verstandelijk weet. Wanneer je langzaam aan je onverdraagzaamheid en je kritiek naar anderen ontdekt, kun je vanzelf begrijpen dat je precies zo doet met jezelf.

Als je een armzalige, onbevredigende relatie hebt waar geen diepgang, bevrediging en intimiteit is, waar je je alleen maar oppervlakkig laat zien (misschien laat je alleen maar een geïdealiseerd zelfbeeld zien waarvan je denkt dat het het enige aanvaardbare van jezelf is) heb je opnieuw een goede maatstaf voor waar je met jezelf bent. Je grijpt zelfs de kans niet om te kijken omdat je niet in staat bent jezelf te nemen zoals je bent. Daarom kun je niet geloven dat je ware, echte zelf ooit geaccepteerd kan worden, noch kun je anderen accepteren in hun huidige staat van ontwikkeling. Dit alles sluit wederkerigheid uit.

De beweging van het openen van jezelf en innemen wat op je weg komt, het genot om ontspannen in een ander energieveld te stromen en de uitstraling van het andere energieveld toe te laten - dit geluk is ondraaglijk en lijkt gevaarlijk voor degenen die zichzelf haten. Als je je terugtrekt als er een tijdelijke opening is, kun je zien dat dat niet gebeurt omdat je slecht bent en het niet verdient maar omdat je je totale krachten en energieën niet kunt accepteren. Daarom zit je erin opgesloten en kun je geen ruimte maken.

Daarom moet het principe van wederkerigheid eerst toegepast worden op de relaties tussen jou en jezelf. Pas dan kan het uitgebreid worden naar relaties. Maar, vrienden, laat ik vanuit een ander oogpunt, vanuit een hogere graad van bewustzijn zeggen: alle afzondering die zo echt lijkt in jullie levenssfeer is net zo'n illusie als de afzondering tussen jou en jezelf. Het is iets kunstmatigs dat alleen door de ontkenning in het leven geroepen wordt. Door je ogen en je bewustzijn te sluiten voor de totale persoon die je nu bent, creëer je ogenschijnlijk twee zelven: je aanvaardbare en je onaanvaardbare zelf. Maar in werkelijkheid bestaan er geen twee wezens in je. Jij bent beiden of je dit nu wilt weten of niet. Besta je werkelijk uit twee mensen? Natuurlijk niet. Deze illusie bestaat in alle ogenschijnlijk afzonderlijke wezens. Ook hier is de

scheiding een willekeurige, kunstmatige constructie van de geest. In werkelijkheid bestaat een dergelijke indeling niet. Het is misschien niet gemakkelijk voor je om dit in dit stadium te voelen maar het feit blijft bestaan dat mensen in deze illusie van afzondering leven en dat is de oorzaak van pijn en strijd. In werkelijkheid is alles één en is elke entiteit verbonden met al het andere in het universum en dit is niet zomaar bij wijze van spreken. Het grote bewustzijn doordringt het universum en alles daarin. Maar jij gaat dit pas ervaren als er geen deel van jezelf meer buitengesloten, ontkend of afgesplitst wordt**.**

Zijn er nog vragen over dit onderwerp ?"

VRAAG: Kunt u vanuit een energetische visie de verschillende aspecten van wederkerigheid in de fysieke, mentale en spirituele niveaus in de mens bespreken?

"Ja. In energetisch opzicht is de verruiming een naar buiten gerichte en uitgaande beweging. Als twee afzonderlijke mensen in wederkerigheid zich voor elkaar openen, met het vermogen een open stroom te accepteren en zich niet terug te trekken, doordringt de energie van de één het veld van de ander en vice versa. Het is een voortdurende onderlinge stroom en uitwisseling. Bij twee mensen die afgescheiden blijven, die zich terugtrekken, die zich niet kunnen openen voor wederkerigheid is het anders: twee van zulke mensen blijven gesloten, ieder op zijn eiland. Er wordt weinig of geen energie tussen hen uitgewisseld. En als uitwisseling van energie geblokkeerd wordt, wordt het grote evolutieplan vertraagd.

Als iemand alleen kan open gaan als er geen kans op wederkerigheid bestaat of wanneer een 'ja'-stroom altijd een 'nee'-stroom moet tegenkomen omdat wederkerigheid nog te angstaanjagend lijkt, stroomt een energiestroom naar buiten maar botst en kaatst terug omdat hij door het gesloten veld van de ander teruggekaatst wordt. Dit veld is als een muur die iedere inkomende stroom tegenhoudt. De twee stromen kunnen nooit één stroom worden. Dit verschijnsel kan men gemakkelijk in het dagelijks leven waarnemen. Mensen worden altijd verliefd als het niet beantwoord wordt, of hun verliefdheid stopt zonder aanwijsbare redenen als de partner diepe gevoelens heeft. Hetzelfde principe komt bij vaste relaties voor: als de een open is, is de ander gesloten en vice versa. Alleen door gestage ontwikkeling en groei verandert dit, zodat beiden leren open te blijven voor elkaar. Op het

spirituele en emotionele vlak wijst het laagste niveau op een toestand van intense angst. De angst om het zelf in zijn huidige toestand te accepteren is in wezen dezelfde angst die weg wil lopen van ware wederkerigheid en geluk. Omdat er angst is, komt ook haat tot leven met alle daaruit voortvloeiende verschijnselen.

Het mentale niveau wordt door dit proces van vermijding aangetast wanneer mensen pasklare verklaringen zoeken voor wat niet begrepen kan worden tenzij het zelf geaccepteerd wordt voor wat het nu is. Het denken krijgt het dus zo druk dat het niet kan afstemmen op de hogere stemmen in het zelf, op de diepere waarheid van het universum. Op die manier komt er nog meer afgescheidenheid. Een 'vol hoofd' heeft tot gevolg dat men zich nog meer van de gevoelens afsnijdt en van de toestand die aanvankelijk door deze omstandigheden in het leven geroepen werd. Zo iemand wordt door zijn eigen keuze gedwongen voortdurend gefrustreerd en onbevredigd te leven. Fysiek gezien veroorzaakt dit natuurlijk allerlei blokkades en je weet heel goed wat dat zijn.

In de tweede fase van beurtelings openen en dichtgaan raakt het denken in de war. Het zoeken en tasten levert geen echte antwoorden op zolang het slechtste wat in het zelf is niet geaccepteerd wordt. Mentale verwarring schept nog meer frustratie en woede. De verkeerde interpretaties, die het gegeven moeten verklaren waarom wederkerigheid bij mensen altijd ontbreekt, vergroten de frustratie en daarmee de woede en haat. Op emotioneel niveau wisselen verlangen en teleurstelling elkaar af; er is een vervulling in de fantasie en terugtrekken in contractie. Dit wijst enigermate op een soort opening en een stroom hoewel dat geen echte wederkerigheid is, meer een terugtrekken, een samentrekken. Het laatste gaat opnieuw gepaard met woede en boosheid, teleurstelling en beschuldigingen.

Wanneer zelfacceptatie wederkerigheid mogelijk maakt en er energie wordt uitgewisseld, is er een constante stroom van universele bewegingen. Een gezonde afwisseling van het uitbreidende, terugtrekkende en statische principe komt dan op de voorgrond en men bevindt zich in het eeuwige ritme in harmonie met het universum.[1]
Wees gezegend, lieve vrienden. Moge deze lezing weer een lichtje zijn dat in je blijft branden en je hoop en kracht geeft en je de weg wijst om

[1] Zie lezing 55 'Drie kosmische principes: uitbreiding, inperking en rust' (Noot vertaler)

je vanuit een andere invalshoek er nog meer toe te brengen jezelf te accepteren zoals je nu bent. Niet door aan iets toe te geven, noch het te verontschuldigen, maar door te zien wat er is en de onvolmaaktheid volledig te accepteren zonder het mooier te maken en ook zonder de overdrijving die je doet ineenkrimpen van angst en schaamte. Dit allemaal moet verdwijnen want het zijn valkuilen die nog veel rampzaliger zijn dan dat wat je zo haat in jezelf. Als je deze houding vindt en toepast dan vind je geluk en de waarheid die je verbindt met jezelf en het universum."

Deze lezing werd gegeven via Eva Pierrakos in 1970
Oorspronkelijk uitgegeven door Center for the Living Force, Phoenicia (N. Y.)
onder de titel: 'Mutuality, a Cosmic Principle and Law'.
Vertaling door Martien Janssen in 1980; herzien in 2000 door Marije Mol.
De vertaling is in enigszins verkorte vorm opgenomen in Padboek III.
© Stichting Gemeenschap het Pad. *Uitgave 2009*